

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Nr.
GI-11/2022

Vår ref
21/3045

Dato
3.6.2022

GI-11/2022 – Instruks om overføring til Norge av tidligere lokalt ansatte for norske myndigheter i Afghanistan, jf. NATOs internasjonale operasjoner i Afghanistan

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet viser til departements alminnelige instruksjonsadgang samt lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven, utl.) § 76, som innebærer at departementet kan gi Utlendingsdirektoratet (UDI) generelle instruksjoner om lovtolking, skjønnsutøvelse og prioritering av saker.

Etter utl. § 35 om overføringsflyktninger kan UDI fatte vedtak om overføring av utlending til Norge «innenfor de rammene og etter de retningslinjene som er fastsatt av overordnet myndighet». Departementet kan, uavhengig av begrensningen i § 76 annet ledd, instruere i sak om innreisetillatelse etter § 35.

Norge har hatt spesialprosedyrer for å ta imot tolker som har vært ansatt av Forsvaret i Afghanistan siden 2012, og tolker som har vært ansatt av politikontingenten siden 2015. Ifm. avslutningen av Resolute Support Mission (RSM) har Norge i perioden juni – august 2021 tatt imot alle som var lokalt ansatte for hhv. Forsvaret og ambassaden i Kabul på tidspunktet for avslutningen av RSM, jf. instruks GI-08/2017 og GI-04/2021.

Justis- og beredskapsdepartementet gir i instruksjonen her nærmere retningslinjer for når tidligere lokalt ansatt personell hos Forsvaret eller den norske ambassaden i Kabul kan

få en søknad om overføring til Norge behandlet etter nærmere angitte kriterier innen rammen for kvoten for overføringsflyktninger.

2. BAKGRUNN

Norge har bidratt til internasjonale militære operasjoner i Afghanistan siden slutten av 2001, først gjennom Operation Enduring Freedom (OED) (2001 – 2005), International Security Assistance Force (ISAF) 2006 – 2014) og Resolute Support Mission (RSM) (2015 – 2021). Norge bidro også med politikontingenter i Afghanistan i perioden 2004-2012, hhv. i operasjonene EUPOL (EU Police Mission to Afghanistan) og NORAF (bilateralt samarbeid mellom Norge og Afghanistan)¹, Norge har hatt en ambassade i Kabul siden 2001 og frem til denne ble midlertidig stengt i august 2021. I april 2015 ble den norske ambassaden samlokalisert med den danske.

For omtale av tidligere ordninger for overføring av tolker til Norge vises det til GI-06/2015 *Retningslinjer for overføring av personer som har vært ansatt av norske styrker i Afghanistan og som har deltatt i operativ tjeneste som tolk etter 01.01.2006, samt deres nærmeste familiemedlemmer*. Denne instruksen kom som følge av Stortingets vedtak 418 (2014-2015) av 17. februar 2015:

«Stortinget ber regjeringen utforme retningslinjer, i form av en egen ordning, som innebærer at kamptolker Forsvaret brukte i Afghanistan fra 2006 fram til november 2014, kan få arbeids- og oppholdstillatelse i Norge. Stortinget ber regjeringen sikre at det er en konkret individuell vurdering av den enkelte søker og dens situasjon som ligger til grunn for vurdering av innvilgelse av oppholds- og arbeidstillatelse. Stortinget ber om at retningslinjene gir en lav terskel for å innvilge oppholds- og arbeidstillatelse for denne gruppen, og at eventuelle avslag skal bygge på særlige og tungtveiende grunner».

Ovennevnte instruks ble 29. juni 2017 erstattet av en instruks som omfattet tolkene som var ansatt av Forsvaret ifm. RSM (GI-08/2017 *Overføring til Norge av tolker som har vært ansatt av Forsvaret i Afghanistan etter 1. januar 2015*).

Ifm. avslutningen av RSM ble Forsvarets tolker overført til Norge etter GI-08/2017 med en tilleggsinstruks om medfølgende familie. Det ble gitt en egen instruks om overføring av Forsvarets lokalt ansatte renholdere på tidspunktet for avslutningen av RSM og lokalt ansatte ved ambassaden, jf. GI-04/2021. Forsvarets lokalt ansatte ankom Norge 21. juni 2021. Som følge av den uoversiktlige sikkerhetssituasjonen og Talibans maktovertakelse ble det i august 2021 igangsatt evakuering av ambassadens ansatte, inkludert de lokalt ansatte med familier. I tillegg ble ulike grupper og personer evakuert, og en rekke instruksjoner ble gitt i den forbindelse.

Alle afghanere som var direkte ansatte av norske myndigheter ved avslutningen av RSM har blitt overført til Norge. Det legges til grunn at de fleste tolkene som var lokalt ansatte i ISAF-perioden av hhv. Forsvaret og politikontingenten også har kommet til Norge. For alle prosedyrer og instruksjoner siden 2012 er det direkte ansatt personell for

---

¹ NORAF ble til EUPOL-A underveis i operasjonsperioden

norske myndigheter som har vært omfattet. Innleid personell fra bemanningsbyråer har ikke vært omfattet.

Norges ambassade i Kabul kan etter gjeldende instruks (GI-13/2010 *Instruks om utenriksstasjonenes forberedelse av saker som fremmes etter utlendingsloven § 35, jf. utlendingsforskriften §§ 7-6 til 7-8*) fremme søknad om overføring til Norge på kvoten for overføringsflyktninger etter nærmere fastsatte kriterier. I slike saker skal utlendingsmyndighetene gjøre ordinære beskyttelsesvurderinger etter gjeldende asylpraksis for det aktuelle landet. Ifm. samlokaliseringen av den norske og danske ambassaden 1. april mai 2015 ble det gitt anledning for lokalt ansatte som ble overflødiggjort ved den norske ambassaden til å søke om overføring til Norge etter denne instruksjonen. Resultatet ble imidlertid at ingen ble overført.

3. RETTSLIG GRUNNLAG

Det følger av utl. § 35 første ledd at UDIs vurdering av sak om overføring av utlending skal skje «innenfor de rammene og etter de retningslinjene som er fastsatt av overordnet myndighet». Videre følger det av bestemmelsens annet ledd at departementet uavhengig av utl. § 76 annet ledd kan instruere i sak om innreisetillatelse etter § 35. Det innebærer at Justis- og beredskapsdepartementet har full instruksjonsmyndighet i spørsmål om det skal gis innreisetillatelse etter reglene for overføringsflyktninger.

Utlendingsforskriften § 7-6 gir anvisning på hvilke instanser som kan anmode om at en utlending skal gis innreisetillatelse etter utl. § 35. Dette inkluderer norske utenriksstasjoner. Av hensyn til en hensiktsmessig oppfølging av instruksene om Forsvarets tolker og renholdere, har Forsvarsdepartementet fått anledning til å fremme søknader for gruppene som var omfattet av de respektive ordningene/instruksene fra 2012 og fremover. Dette prinsippet videreføres og Forsvarsdepartementet kan fremme søknader etter instruksjonen her. Som følge av at politikontingenten avsluttet sitt oppdrag i Afghanistan i 2012 vil tidligere ansatte for politikontingenten ikke omfattes av instruksjonen her, jf. under om kriterier.

4. PERSONKRETS – VILKÅR FOR Å FREMME SØKNAD

For å få behandlet en søknad etter denne instruksjonen må den lokalt ansatte oppfylle følgende vilkår:

- være afghansk borger
- ha gyldig reisedokument eller annen dokumentasjon som underbygger reell identitet
- har vært direkte ansatt som tolk eller «house staff» (slik som f.eks. renholder), av Forsvaret i Afghanistan, eller vært lokalt ansatt av den norske ambassaden i Kabul
- ha dokumentasjon/bekreftelse fra hhv. Forsvaret eller ambassaden i Kabul på ansettelsesforholdet
- ha hatt et ansettelsesforhold etter 31.12.2014

Denne instruksjonen gjelder bare personer som har hatt et direkte ansettelsesforhold med norske myndigheter som nevnt over, samt deres nære familie (se punkt 6 nedenfor).

Adgangen til å få behandlet en søknad etter denne instruksjonen gjelder ikke

- for personer som har fått avsluttet arbeidsforholdet til Forsvaret eller ambassaden grunnet sikkerhets- eller adferdsårsaker eller ikke bestått prøvetid,
- for tidligere lokalt ansatte for Forsvaret som fikk avslag på søknader fremmet og/eller avgjort i 2015 etter GI-06/2015,
- for tidligere lokalt ansatte ved ambassaden i Kabul som var omfattet av ordning som gjaldt ved ambassadens samlokalisering med Danmark i 2015,
- for tidligere lokalt ansatte som ev. har jobbet for flere lands myndigheter og allerede er overført til et annet land som følge av ordninger for overføring av tidligere ansatte/ansatte.

5. VILKÅR FOR INNREISE- OG OPPHOLDSTILLATELSE

En tidligere lokalt ansatt kvalifiserer ikke til innreise- eller oppholdstillatelse etter denne instruksjonen dersom vedkommende:

- har kjent kriminell adferd eller tungt rusmisbruk
- har gjort seg skyldig i en forbrytelse mot freden, en krigsforbrytelse, forbrytelse mot menneskeheten eller folkemord
- har gjort seg skyldig i en alvorlig ikke-politisk forbrytelse utenfor Norges grenser
- har gjort seg skyldig i handlinger som er i strid med FNs formål og prinsipper
- vil kunne utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, jf. utl. § 126, jf. instruks GI-08/2018 punkt 5.

Forsvarsdepartementet og Utenriksdepartementet vil, før de respektive sakene oversendes Justis- og beredskapsdepartementet, bekrefte ansettelsesforholdet knyttet til den lokalt ansattes arbeid for norske styrker opp mot vilkårene i punkt 4 ovenfor. Dersom Forsvarsdepartementet eller Utenriksdepartementet har informasjon som kan være relevant for vurderingen av kriteriene i punkt 5, oversendes denne informasjonen til Justis- og beredskapsdepartementet sammen med saken. Justis- og beredskapsdepartementet oversender deretter saken til UDI for behandling.

6. FAMILIEMEDLEMMER

Innreise- og oppholdstillatelse i medhold av denne instruksjonen kan også gis til den lokalt ansattes ektefelle/samboer og barn, jf. utl. §§ 40, 41 og 42, på søknadstidspunktet. Det må ikke foreligge forhold som nevnt i punkt 5 ovenfor. Gyldig reisedokument eller annen dokumentasjon som underbygger identiteten til medfølgende familiemedlemmer må vedlegges søknaden. Det kan kun gis innreise- og oppholdstillatelse for én ektefelle, jf. at bigami ikke er tillatt i Norge.

7. INNHOLD I SØKNADEN

Tidligere lokalt ansatte som ønsker å være omfattet av spesialprosedyren skal fylle ut en egenerklæring som de får tilsendt, og vedlegge ev. kopier/bilder av reise-/id-dokumenter og ev. støtte- og tilleggsdokumenter, slik som bekreftelser på ansettelsesforhold o.l. hos hhv. Forsvaret eller ambassaden. De skal videre vedlegge digitale passfoto som de ev. selv tar med mobiltelefonen (ørene skal være synlige).

8. SØKNADSSTED OG SAKSGANG

Fristen for tidligere lokalt ansatte til å sende en søknad etter denne instruksen settes til 15. august 2022. Det legges til grunn at dette skjer skriftlig ved at den tidligere ansatte sender en e-post, jf. under.

Forsvarets tidligere lokalt ansatte må henvende seg til Forsvarsdepartementet for å søke om innreise- og oppholdstillatelse etter denne instruksen. Tidligere lokalt ansatte på ambassaden må henvende seg til Utenriksdepartementet.

Det legges til grunn at hhv. Forsvarsdepartementet, og Utenriksdepartementet har oversikt over tidligere lokalt ansatte og kan fastslå hvem som er søknadsberettiget, jf. punkt 4 ovenfor. I kontakten med de tidligere lokalt ansatte må det understrekes at de må sørge for å reise lovlig til et naboland for videre reise derfra, dvs. at de må ha gyldig reisedokument og søke ev. visum/transittvisum til aktuelt land.

Dersom Forsvarsdepartementet eller Utenriksdepartementet anser at en person ikke er søknadsberettiget, gir det respektive departementet tilbakemelding direkte til personen om dette.

Dersom Forsvarsdepartementet eller Utenriksdepartementet anser at en person er søknadsberettiget, jf. punkt 4 ovenfor, kan søknaden fremmes formelt til Justis- og beredskapsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet videresender søknadene fra hhv. Forsvarsdepartementet og Utenriksdepartementet til UDI for avgjørelse, jf. punkt 9 nedenfor.

UDI underretter om vedtak i saken. Ved innvilgelse gjøres dette til Forsvarsdepartementet for tidligere ansatte for Forsvaret, og til Utenriksdepartementet for ambassadens tidligere ansatte, som deretter sørger for videreformidling til søkeren. Ved ev. avslag sender UDI kryptert e-post direkte til søkeren.

Det følger av utl. § 35 fjerde ledd at «Forvaltningsloven kapittel IV og V om saksforberedelse og vedtak bare gjelder vedtak truffet etter innreise. Forvaltningsloven kapittel VI om klage og omgjøring gjelder der det er truffet vedtak om oppholdstillatelse etter §§ 28 eller 38». Dette innebærer bl.a. at vedtak etter utl. § 35 ikke er å anse som enkeltvedtak, og at det ikke er klageadgang mht. vedtak om innreisetillatelse. Dersom søknaden innvilges, kan det klages på status; en person som gis opphold etter utl. § 38 kan klage

på dette dersom vedkommende mener at vilkårene for flyktningstatus etter utl. § 28 er oppfylt. En slik klage vil bli behandlet av Utlendingsnemnda.

Praktiske løsninger vedrørende saksforberedelse og overføring til Norge utarbeides i samarbeid mellom Justis- og beredskapsdepartementet, Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (jf. sistnevntes ansvar for bosettingsarbeidet). Som følge av en forventning om at det kan være vanskelig å planlegge ankomstene i god tid legges det til grunn at afghanerne som overføres til Norge etter denne instruksjonen må innkvarteres i mottak i ankomstfasen. For den praktiske gjennomføringen lages det egne rutineskriv etter behov. Disse vil av sikkerhets- og kontrollmessige hensyn ikke være offentlige.

9. FORELEGGELSE AV SAKER FOR JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

I saker der UDI anser at vilkårene for opphold etter instruksjonen her er oppfylt, innvilger UDI søknaden uten å forelegge saken for Justis- og beredskapsdepartementet.

UDI skal oversende saker til Justis- og beredskapsdepartementet dersom

- UDI er i tvil om vilkårene i denne instruksjonen er oppfylt, eller UDI innstiller på å avslå søknad om innreisetillatelse og/eller oppholdstillatelse i Norge, eller
- det foreligger forhold som kan indikere at saken kan berøre grunnleggende nasjonale interesser som nevnt i instruks GI-08/2018 punkt 5.

10. INSTRUKS

I medhold av utl. § 35 annet ledd instrueres herved UDI om å gi innreisetillatelse til personer som fyller vilkårene i denne instruksjonen, med mindre saken skal forelegges for departementet i tråd med punkt 9 ovenfor. UDI fatter deretter vedtak om status i saken på vanlig måte, jf. utl. § 35 tredje ledd.

11. IKRAFTTREDELSE

Instruksjonen her trer i kraft straks.

Med hilsen

Siw Lexau (e.f.)
avdelingsdirektør

Marit Rosenvinge
departementsrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Kopi til:

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Politidirektoratet

Politiets utlendingsenhet

Politiets sikkerhetstjeneste

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Forsvarsdepartementet

Utenriksdepartementet